

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ**Γεγονότα**

1631 - Η Μουμτάζ Μαχάλ πεθαίνει κατά τη διάρκεια του τοκετού. Ο σύζυγός της, Μογγόλος αυτοκράτορας Σαχ Τζαχάν, θα περάσει τα επόμενα 17 χρόνια κτίζοντας το μαυσωλείο της, Τατζ Μαχάλ.

1775 - Αμερικανική Επανάσταση: Οι άποικοι προκαλούν βαριές απώλειες στις βρετανικές δυνάμεις ενώ πτώνται στη μάχη του Μπάνκερ Χιλ.

1885 - Το Άγαλμα της Ελευθερίας φτάνει στο λιμάνι της Νέας Υόρκης.

1940 - Τα Βαλτικά κράτη Εσθονία, Λετονία και Λιθουανία εμπίπτουν στην κατοχή της Σοβιετικής Ένωσης.

1944 - Η Ισλανδία κηρύσσει την ανεξαρτησία της από τη Δανία και γίνεται δημοκρατία.

1953 - Διαδηλώσεις της 17 Ιουνίου στην Ανατολική Γερμανία εναντίον της κομμουνιστικής ηγεσίας.

1963 - Στον Παναγιώτη Πιπινέλη, μέχρι τότε υπουργό Εμπορίου, ανατίθεται ο σχηματισμός εξωκοινοβουλευτικής κυβέρνησης, η οποία θα οδηγήσει τη χώρα σε εκλογές.

1967 - Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ανακοινώνει την πρώτη της επιτυχημένη δοκιμή βόμβας υδρογόνου.

1972 - Σκάνδαλο Γουότεργκεϊτ: Πέντε άνθρωποι του Λευκού Οίκου συλλαμβάνονται κάνοντας διάρρηξη στα γραφεία της Δημοκρατικής Εθνικής Επιτροπής, στην προσπάθεια παρακολούθησης της αντιπολίτευσης από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα.

2012 - Ελληνικές εθνικές βουλευτικές εκλογές, οι δεύτερες στο ίδιο έτος.

2018 - Υπογραφή της συμφωνίας των Πρεσπών μεταξύ Ελλάδας και ΠΓΔΜ

Γεννήσεις

1882 - Ιγκόρ Στραβίνσκι, Ρώσος συνθέτης

1922 - Λιλή Ζωγράφου, Ελληνίδα συγγραφέας

1944 - Κάρμεν Ρουγγέρη, Ελληνίδα ηθοποιός

1985 - Μάρκος Παγδατής, Κύπριος αντισφαιριστής

1990 - Γιώργος Λέντζας, Έλληνας παρουσιαστής

1990 - Αλάν Τζαγκόεφ, Ρώσος ποδοσφαιριστής

Θάνατοι

1771 - Δασκαλογιάννης, Έλληνας αγωνιστής

1897 - Μιχαήλ Μελάς, Έλληνας έμπορος και πολιτικός

1898 - Έντουαρντ Μπερν - Τζόουνς, Άγγλος καλλιτέχνης

1933 - Μελέτιος Σακελλαρόπουλος, Έλληνας μπτροπολίτης

1949 - Αθανάσιος Μαυροειδής, Έλληνας πολιτικός

1969 - Ρίτα Αμπατζή, Ελληνίδα τραγουδίστρια

1977 - Περικλής Γαροφάλλου, Έλληνας πολιτικός

1980 - Σπυρίδων Βρεττός, Έλληνας πολιτικός

1982 - Ρομπέρτο Κάλβι, Ιταλός τραπεζίτης

1996 - Τόμας Κουν, Αμερικανός φιλόσοφος

2003 - Δημήτριος Μπελδέκος, Έλληνας δάσκαλος

2007 - Τζιανφράνκο Φερέ, Ιταλός σχεδιαστής μόδας

2008 - Πανουργιάς Πανουργιάς, Έλληνας στρατιωτικός και πολιτικός

2009 - Ραλφ Ντάρντολφ, Γερμανός κοινωνιολόγος

2011 - Χαράλαμπος Πρωτοπαπάς, Έλληνας πολιτικός

2014 - Σάσα Καστούρα, Ελληνίδα ηθοποιός

Διάλογος με τον Γιώργο Μιχελακάκη για την Ιστορία και την ιστορική συνείδηση

Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Όποιος επιθυμεί να επικοινωνήσει με τον Γιώργο Μιχελακάκη ή να καταθέσει τις απόψεις του μπορεί να στείλει email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Η ιστορική συνείδηση στη μετανάστευση

Εκινήσαμε ετούτα τα κείμενα με τον γενικό τίτλο «Ιστορία και ιστορική συνείδηση», με την ελπίδα να ανταλλάξουμε απόψεις γι' αυτά που ζήσαμε ως κοινότητες, ως παροικίες, ως μετανάστες στην Αυστραλία. Η αφορμή ήταν κάποιος λίβελος, κατά της Κοινότητας του Σύδνεϋ, γιατί οι συγκρούσεις μέσα στις οργανώσεις δεν καρποφορούν, προς έναν εποικοδομητικό κριτικό λόγο. Η έλλειψη ουσιαστικής κριτικής, αλλά, και αυτοκριτικής, αποκαλύπτει ότι οι παροικιακοί θεσμοί δεν είναι όσο θα έπρεπε ανοικτοί στο διάλογο. Αυτό που δίνει τον τόνο στον μεταναστευτικό λόγο είναι η αγεφύρωτη απόσταση μεταξύ ενός λόγου που δικαιολογεί κατά κανόνα μέχρι και αγιοποιεί τις δικές «μας» στάσεις και πράξεις, και ενός λόγου που από την άλλη μεριά, απορρίπτει συλλήβδην, μέχρι και ξορκίζει, τις πράξεις των άλλων.

Η ένταξή μας, μέσα στους ποικίλους παροικιακούς θεσμούς: κομματικούς, εκκλησιαστικούς, κοινοτικούς, σωματειακούς κ.α., έγινε χωρίς μέριμνα στοχασμού για το ρόλο μας μέσα σε μια κοινωνία που αλλάζει με ταχύτατους ρυθμούς. Λειτουργήσαμε περισσότερο ετερόνομα και ετερόφωτα, παρά αυτόνομα και αυτόφωτα. Δεν καταφέραμε να βρούμε, όπως είχε ονειρευτεί η ποιήτρια, «τη δική μας αποκλειστικά φωνή». Στην Ελλάδα, το πρόβλημα της καθυστέρησης να βρει η κοινωνία έναν σύγχρονο βηματισμό στη ζωή, το ερμήνευσαν οι κοινωνικοί επιστήμονες με την ιδέα της «διπλής συνείδησης». Του «πολιτισμικού διαισθητισμού». Δηλαδή της ανταγωνιστικής συνύπαρξης μεταξύ δύο ρευμάτων κουλτούρας: μιας εκουγχρονιστικής και μιας παρωχημένης (underdog). Ο Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, ο Νίκος Μουζέλης, ο Παναγιώτης Κονδύλης, ο Νικηφόρος Διαμαντούρος κ.α., μελέτησαν τη δυσκολία της νεοελληνικής κοινωνίας να συνυπάρξει και εξορθολογικοποιήσει τις απαιτήσεις της νεωτερικότητας σε σχέση με τις απαιτήσεις της παραδοσιακότητας. Η ελληνική κοινωνία από την απελευθέρωση και μετά, ειδώθηκε μεταξύ δύο αντίθετων κοινωνικών δυνάμεων. Αυτών που έτειναν στην ανανέωση και αυτών που παρέμε-

ναν στην αδράνεια.

Στη μετανάστευση λόγω του ότι το άτομο βιώνει την κοινωνία μέσα στην οποία εισήρθε ως «ξενιτεία», ενδυναμώνονται μέσα του τα στοιχεία της παραδοσιακότητας. Αυτό βέβαια, δεν είναι ελληνικό φαινόμενο, το ανιχνεύουμε και σε άλλες εθνικές ομάδες. Οι άνθρωποι ζουν μέσα σε μια διελκυστίνδα ψυχολογικά, πολιτισμικού διαισθητισμού. Μια ματιά αν ρίξει κανείς στις μελέτες που γράφτηκαν από ξένους και έλληνες μελετητές στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα θα δει ότι το πρόβλημα αυτό είναι κεντρικό.

Θυμίζω εδώ μια εμβληματική μελέτη από τον Μ. Χέρτζφιλντ «Πάλι δικά μας. Λαογραφία, Ιδεολογία, και η διαμόρφωση της σύγχρονης Ελλάδας». (Αλεξάνδρεια 2002)

Η Ιστοριογραφία.

Το πρόβλημα του πολιτισμικού διαισθητισμού, της διελκυστίνδας μεταξύ νεωτερικότητας και παραδοσιακότητας, το ανιχνεύουμε και στην ερμηνεία της ιστορίας που κάνουμε στους τόπους της μετανάστευσης. Στην επέτειο, πέρσι, των διακοσίων χρόνων από την επανάσταση κατά της Οθωμανικής Φεουδαρχίας, και εφέτος τη μνήμη για τη «Μικρασιατική καταστροφή», διαπιστώνουμε πως υπερισχύει (απ' ό,τι φαίνεται) το εθνικολαϊκιστικό σχήμα, που βλέπει την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό, ως διαρκές θύμα, των εξωτερικών εχθρών.

Το σχήμα αυτό που λειτουργεί περισσότερο ως «κρατική οπτική της ιστορίας», απαλλάσσει την ελληνική κοινωνία από όλες τις ευθύνες και τις ενοχές. Επίσης ρίχνει ένα πέπλο σιωπής για τους επιθετικούς πολέμους στους οποίους μας σύρναν οι «αγαπημένοι μας σύμμαχοι», όπως εκείνη η οικτρά εκστρατεία στην σημερινή Ουκρανία, στις αρχές του 1919, για να τιμωρηθούν οι «κόκκινοι» διότι είχαν αρνηθεί να πληρώσουν τα χρέη του Τσάρου προς τις Βρετανικές τράπεζες!, και βέβαια, γιατί αποτελούσαν απειλή, για τις ευρωπαϊκές μοναρχίες που δέσποζαν τότε στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Στη μετανάστευση, ο στοχασμός μας για την ιστορία, είναι κρατικής κοπής, βλέπουμε την ιστορία ιδεολογικά, μειώνοντας την, και μεταβάλλοντας την, σε βολικό εργαλείο για να καλυφθούν οι δικές μας ευθύνες.

Την άλλη Παρασκευή η συνέχεια.